

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki (przewodniczący)

SSN Romuald Dalewski

SSN Jarosław Sobutka (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania M. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Legnicy

o rekompensatę za pracę w warunkach szczególnych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 7 marca 2023 r.,

zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 21 lipca 2022 r., sygn. akt III AUa 440/21, III WSC U 61/22,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2022 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, w sprawie M. H. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Legnicy, o rekompensatę za pracę w warunkach szczególnych, na skutek skargi kasacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Legnicy od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 2 lutego 2022 r., ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 7.170 zł (3 x 593 zł 12 gr. + 9 x 599 zł) i odrzucił skargę kasacyjną. W uzasadnieniu swojego stanowiska Sąd Apelacyjny wskazał, że organ rentowy złożył skargę kasacyjną, w której została wskazana wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 31.715 zł bez wskazania sposobu wyliczenia tej kwoty. Na wezwanie Sądu skarżący nie wyjaśnił sposobu obliczenia tej

kwoty, z tego więc powodu, postanowieniem z 24 czerwca 2022 r., Sąd Apelacyjny zarządził dochodzenie w sprawie sprawdzenia prawidłowości określenia wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia i zobowiązał organ rentowy do wyliczenia różnicy w emeryturze z rekompensatą i bez rekompensaty. Organ rentowy podał, że różnica ta wynosi 593 zł 4 gr. do waloryzacji i 599 zł po waloryzacji od marca 2019 r. Ponieważ przedmiot sprawy nie dotyczył przyznania emerytury, a jedynie jej wysokości, to dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości prawa majątkowego wynikającego z różnicy w wysokości emerytury Z. H., jaką otrzymywał w dacie złożenia wniosku o rekompensatę do emerytury, jaką otrzymywałby po dodaniu rekompensaty. Według wyliczeń Sądu Apelacyjnego różnica ta wynosi kwotę 593 zł 4 gr. do waloryzacji i 599 zł po waloryzacji od marca 2019 r., jako comiesięczny ewentualny dodatek do emerytury w formie rekompensaty. Łączna wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi więc 7.170 zł – wyliczona w następujący sposób: 593 zł 4 gr. razy 3 (od stycznia do marca 2019 r.) = 1779 zł za 3 miesiące i 599 zł x 9 miesięcy po waloryzacji (od kwietnia do grudnia 2019 r.) co daje kwotę 5.391 zł.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zarzucając naruszenie art. 398² § 1 oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c., polegające na ustaleniu niedopuszczalności skargi. Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie postanowienia - celem dalszego procedowania w sprawie. Jego zdaniem uzasadnienie postanowienia jest niezgodne ze stanem faktycznym, a sugerowanie obliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w ramach czynności sprawdzających miało ma celu uniknięcie merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie z dnia 18 sierpnia 2022 r. nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą odrzucenia skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie było założenie, że sprawa mieści się w kategorii spraw o prawa majątkowe, gdzie wartość przedmiotu zaskarżenia determinuje dopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej. Dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o prawa majątkowe uzależniona jest

od wartości przedmiotu zaskarżenia, niezależnie od tego, czy sporne roszczenie dotyczyło ustalenia, ukształtowania, czy świadczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2021 r., I USK 16/21, LEX nr 3106017; z dnia 8 grudnia 2020 r., I UK 379/19, LEX nr 3089631). Artykuł 398² k.p.c. jest przepisem o charakterze bezwzględny - niedopuszczalne jest dowolne oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia przez stronę tylko po to, aby uzyskać uprawnienie do wniesienia skargi kasacyjnej w sprawie, w której skarga taka jest niedopuszczalna (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2020 r., I PZ 7/20, LEX nr 3080372).

Stanowisko Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu w tej materii jest czytelne, a wartość przedmiotu zaskarżenia niższa niż 10.000 zł, co uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej. Pełnomocnik organu rentowego tymczasem, nie zgadzając się z decyzją Sądu o odrzuceniu skargi kasacyjnej, ograniczył się jedynie do wskazania rzekomo naruszonych przepisów proceduralnych - nie wyjaśniając w żaden sposób swojego poglądu i nie wskazując żadnych okoliczności (swojego wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia), które miałyby przemawiać za błędnym stanowiskiem Sądu w tym zakresie.

Co do możliwości badania wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym (art. 368 § 2 w związku z art. 25 § 1 k.p.c.) należy przypomnieć, że dla oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym art. 25 k.p.c. stosowany jest jedynie odpowiednio, a jego § 2 nie ma zastosowania. W sprawach, w których dopuszczalność skargi została uzależniona od odpowiedniej wartości przedmiotu zaskarżenia, sąd uprawniony jest do jej badania i oznaczenia prawidłowej wartości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2022 r., II UZ 78/21, Legalis nr 2710689).

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy orzekł w oparciu o art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

[SOP]

[ł.n]